

Zpráva
o plnění protikorupčního programu SÚIP
2017

prosinec 2017

Zpráva o plnění protikorupčního programu SÚIP 2017

V návaznosti na Strategii vlády v boji s korupcí na období let 2013 a 2014 a v souvislosti s Akčním plánem boje s korupcí na rok 2017, na základě usnesení vlády ČR č. 752 ze dne 2. 10. 2013, ve znění usnesení vlády ze dne 13. 11. 2013 č. 851 a usnesení vlády ze dne 21. 12. 2015 č. 1077, kterým byl schválen Rámcový rezortní interní protikorupční program a v souladu s příkazem č. 6/2014 Protikorupční program SÚIP (PGI 6-2014) vydaným generálním inspektorem Státního úřadu inspekce práce je zpracována Zpráva o plnění protikorupčního programu SÚIP 2017.

S tímto programem byli seznámeni všichni zaměstnanci SÚIP a všech OIP. Státní úřad nadále pracuje v souladu s Vládní koncepcí boje s korupcí na léta 2015-2017.

Plnění jednotlivých částí protikorupčního programu

1. Vytváření a posilování protikorupčního klimatu

Hlavními nástroji pro budování protikorupčního klimatu jsou propagace protikorupčního postoje představenými a vedoucími zaměstnanci, propagace etických zásad, posilování morální integrity zaměstnanců a nastavení mechanismu pro oznámení podezření na korupčním jednání, které bude vzbuzovat důvěru a usnadní případné oznámení.

Vedoucí zaměstnanci seznamují své podřízené s konkrétními případy korupčního jednání, které bylo v rámci SÚIP zjištěno či odhaleno včetně důsledků takového jednání. Systém pro oznamování podezření na korupci a ochrana oznamovatelů jsou realizovány podle protikorupčního programu a dle praktické instruktážní videonahrávky: „Jak reagovat na korupci“, s obsahem zaměřeným na objasnění protikorupční strategie a názornými ukázkami protikorupčních opatření, včetně pozitivních i negativních příkladů, jak reagovat na případnou korupční nabídku.

1.1 Etické kodexy

Státní úřad inspekce práce vydal pravidla etiky státních zaměstnanců vykonávajících službu ve Státním úřadu inspekce práce, viz služební předpis č. 6/2016. Pro všechny zaměstnance je stále závazný Etický kodex zaměstnanců rezortu MPSV vydaný Příkazem generálního inspektora č. 24/2012 a dále Kodex etiky zaměstnanců ve státní správě, který je přílohou Pracovního řádu vydaného příkazem GI č. 6/2007. V roce 2016 byl schválen Příkazem generálního inspektora č. 4/2016 Statut interního auditu včetně Etického kodexu interního auditora Státního úřadu inspekce práce. Etické kodexy jsou zveřejněny na intranetových stránkách úřadu. Každý nový zaměstnanec je s kodexy seznámen.

1.2 Vnitřní akty řízení

Státní úřad inspekce práce zareagoval na přijetí legislativních norem vydáním příkazu generálního inspektora č. 9/2017 Zásady při uveřejňování objednávek a smluv v registru smluv, který definuje povinnosti a postupy úřadu v souvislosti s účinností zákona č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv). Významný krok pro posilování protikorupčního klimatu spočíval ve vydání příkazu generálního inspektora č. 1/2017 - Zásady pro zadávání veřejných zakázek, na Státním úřadu inspekce práce ve smyslu zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění platných předpisů a další příkazy vydané v roce 2017.

1.3 Systém pro oznámení podezření na korupci

Systém oznamování podezření na korupci v rámci SÚIP je realizován prostřednictvím těchto pravidel:

Podezření na korupci je možné hlásit:

- a) zvláštní e-mailovou adresu, zřízenou pro tento účel: oznameni.korupce@suip.cz ,
- b) listinným oznámením zaslaným na adresu: Státní úřad inspekce práce, interní audit, Kolářská 13, 746 01 Opava.
- c) Dle nařízení vlády č. 145/2015 Sb., o opatřeních souvisejících s oznamováním podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu, (tzv. whistleblowing), byla v rámci Státního úřadu inspekce práce zřízena doručovací anonymní schránka a rovněž mail: protipravnijednani@suip.cz, kam mohou státní zaměstnanci SÚIP vkládat či oznamovat podezření ze spáchání protiprávního jednání představeným, státním zaměstnancem, jiným zaměstnancem nebo osobou ve služebním poměru podle jiného právního předpisu při výkonu statní služby, práce nebo veřejné funkce.
- d) Ochrana oznamovatelů je zajištěna nastavením pravidel a postupů, které zajišťují podporu a ochranu osobám v dobré víře upozorňujícím na možné korupční jednání či jiné protiprávní nebo neetické jednání. Součástí ochrany oznamovatelů je nestranné posouzení jakéhokoli jednání vůči zaměstnanci, které lze považovat za diskriminaci, hrozbu, či represii, za to, že podal oznámení o podezření na uskutečnění výše zmíněného jednání.

Oznámení by mělo obsahovat následující informace:

- Identifikace osob podezřelých ze spáchání nepřipustného jednání a všech zúčastněných osob, případně osob profitujících z nepřipustného jednání,
- Podrobný a souvislý popis nepřipustného jednání včetně časového sledu,
- Konkrétní důkazy o nepřipustném jednání nebo jiné konkrétní poznatky podporující podezření ze spáchání nepřipustného jednání.

V období od září 2016 do prosince 2016 nebylo přijato žádné oznámení v souvislosti s NV č. 145/2015 Sb. Rovněž v roce 2017 nebylo dle NV č. 145/2015 Sb. přijato žádné oznámení.

2. [Transparentnost](#)

Zvyšování pravděpodobnosti odhalení korupčního jednání napomáhá veřejná kontrola hospodaření systému SÚIP ze strany zaměstnanců i veřejnosti.

Na webových stránkách SÚIP jsou zveřejňovány informace:

- a) Povinně zveřejňované informace, dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, viz odkaz: <http://www.suip.cz/o-nas/povinne-zverejnovane-informace/>
- b) Zpráva o činnosti Státního úřadu inspekce práce, viz odkaz: <http://www.suip.cz/rocni-zpravy/>
- c) Veřejné zakázky zadávané dle zákona č. 137/2006 Sb., zákon o veřejných zakázkách (v platném znění), od 16. 3. 2015 na novém profilu zadavatele: https://mpsv.ezak.cz/profile_display_13.html
- d) Veřejné zakázky realizované prostřednictvím e-tržišť jsou zveřejněny na adrese: <https://www.gemin.cz/profil/statni-urad-inspekce-prace>
- e) Smlouvy a objednávky nad 50 000 Kč vč. DPH

Smlouvy a objednávky nad 50 000 Kč bez DPH Státní úřad inspekce práce povinně zveřejňuje od data 1. 7. 2016 dle zákona č. 340/2015 Sb., o registru smluv na níže uvedené adrese: <https://smlouvy.gov.cz/vyhledavani?q=75046962>

- f) Nabídka nepotřebného majetku, viz odkaz: <http://www.suip.cz/nepotrebnymajetek/>
- g) Poradci a poradní orgány, viz odkaz: <http://www.suip.cz/tiskove-zpravy/zverejnovani-poradcu/>.

3. Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol

3.1 Identifikovaná korupční rizika a jejich ohodnocení:

Řízení korupčních rizik lze shrnout do čtyř činností: hodnocení korupčních rizik, monitoring korupčních rizik a řídicích mechanismů, prošetřování rizikových oblastí a nastavení nápravných opatření. Ve spolupráci se všemi útvary systému SÚIP a jednotlivými oblastními inspektoráty práce byla identifikována a ohodnocena korupční rizika a sestaven katalog korupčních rizik na rok 2017 ([Katalog](#)).

SÚIP v roce 2017 evidoval, hodnotil a přijímal opatření k 14 korupčním rizikům. V roce 2017 došlo ke komplexnímu posouzení a přehodnocení identifikovaných rizik a k následnému vyřazení již neplatných či špatně naformulovaných, či opakujících se rizik, v souladu s metodickými pokyny MPSV.

Převážná většina rizik souvisí s inspekční činností, správním řízením, zadáváním VZ atd. Z těchto rizik bylo vyhodnoceno 10 se střední významností vlivu a 4 s nízkou významností vlivu.

Přehled počtu korupčních rizik podle ohodnocení významnosti vlivu

Pravděpodobnost vzniku rizika	Stupeň dopadu rizika					Významnost vlivu
	1	2	3	4	5	
Pravděpodobná - vysoká	5					Vysoká
Pravděpodobné	4					
Možná – střední	3	1	6	1		Střední
Výjimečně možná - malá	2	1	2	3		
Téměř nemožná – velmi malá	1					Nízká
		1	2	3	4	5
		Téměř nezatelný – velmi malý	Drobný - malý	Významný – střední	Velmi významný - vysoký	Kritický – velmi vysoký

3.2 Monitoring kontrolních mechanismů omezujících korupci

Monitoring kontrolních mechanismů je prováděn v souladu s protikorupčním programem a nařízením vlády č. 145/2015 Sb., o opatřeních souvisejících s oznamováním podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu.

Při nakládání s finančními prostředky na nákup materiálu a služeb využíváme e-tržiště Gemin nebo otevřenou výzvu, kde je umožněna přístupnost širokému spektru uchazečů. V případě nákupu materiálu a služeb malého rozsahu provádíme výběr zjišťováním cenových nabídek z internetu, či oslovením více možných dodavatelů. Pro veřejné zakázky např. stavebního charakteru, s vyšší potřebou finančních prostředků ze státního rozpočtu

využíváme poradenství dodavatelských společností, vč. vedení celého výběrového řízení veřejné zakázky. U všech veřejných zakázek se snažíme dodržovat zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazů diskriminace. Na základě doporučení interního auditu je naší prioritou rovněž tzv. přesoutěžení veřejných zakázek u dlouhodobých smluvních vztahů uzavřených v minulosti na základě aktuálně platných zákonných pravidel a předpisů, což přináší finanční úspory.

4. [Postup při podezření na korupci](#)

Při podezření na korupci se postupuje v souladu s protikorupčním programem.

V období od poslední zprávy tj. od září 2016 do prosince 2017 bylo šetřeno sedm oznámení na podezření z korupčního jednání, z toho tři za období roku 2017. Oznámení byla po prvotním interním posouzení sdílená, či postoupená k vyšetřování Policii ČR, případně státnímu zastupitelství. V jednom případě došlo na základě Usnesení Policie ČR k zahájení trestního stíhání zaměstnance. V průběhu posuzovaného období tj. od září 2016 do prosince 2017 byly zaměstnanci SÚIP nahlášeny 4 případy pokusů o uplacení inspektora, či poskytnutí nevyžádané služby. V jednom případě se jednalo po pokus o předání úplatku ve formě finanční hotovosti, dále pokus o předání dárkových předmětů, či poskytnutí nevyžádané služby – úhrada oběda, nabídka pracovního místa.

4.1 Přijatá protikorupční opatření:

- a) Inspektoři vykonávající kontrolu nelegálního zaměstnávání směřují kontroly provádět pouze ve dvojicích, jejichž složení je průběžně měněno. V případě očekávání potíží a komplikací i ve větším počtu zejména u kontrol ve večerních hodinách. Inspektoři vykonávající kontrolní činnost v ostatních oblastech mohou kontrolu provádět samostatně. V případě, že se však v průběhu kontroly vyskytne problémové chování kontrolovaného subjektu či se bude jednat o složitou kontrolu, a to jak věcně, tak právně, požádá kontrolující inspektor vedoucího oddělení o spolupráci dalšího inspektora. V krajním případě lze požádat o spolupráci právní oddělení. Složení kontrolní skupiny určuje příslušný vedoucí kontrolního oddělení. Složení kontrolních skupin bude namátkově měněno. Vedoucí inspektor má právo namátkově provést „ad hoc“ změny složení kontrolní skupiny či výměny inspektora a to i v průběhu probíhající kontroly.
- b) Provádí se plánování a přesná evidence kontrol. Každá kontrola musí být před zahájením zaznamenána. Všichni inspektoři mají povinnost vést evidenci své činnosti (kde se inspektor nachází) v kalendáři aplikace Microsoft Outlook. Plánování kontrol je prováděno cca 14 dní dopředu. V případě neplánované kontroly inspektor telefonicky oznámí vedoucímu útvaru zahájení kontroly a zajistí, že kontrola bude do kalendáře zaznamenána.
- c) Z jakéhokoli jednání s kontrolovanou osobou nebo jejími zástupci, účastníky řízení či s dalšími zúčastněnými osobami je sepisován protokol o jednání či jiný záznam. Inspektor je oprávněn z probíhající kontroly pořizovat zvukový či obrazový záznam, a to i bez souhlasu kontrolované osoby. Je však povinen kontrolovanou osobu s touto skutečností seznámit. Skutečnost, že je pořizován záznam, musí být uvedena v protokole. Záznam je pak součástí protokolu o kontrole.
- d) Je zdůrazňována nutnost dodržování právní úpravy zákona o kontrole a správního řádu upravující vyloučení osob pro podjatost. V případě, že budou dány podmínky k vyloučení pro podjatost, je inspektor povinen bezodkladně, nejpozději však nejbližší pracovní den, uvědomit svého přímého nadřízeného o okolnostech nasvědčujících tomu, že je vyloučen pro podjatost. V těchto případech je o jeho podjatosti rozhodnuto způsobem uvedeným v § 14 správního řádu.

- e) Při jakémkoli jednání kontrolované osoby, jejích zaměstnanců a dalších osob, které by bylo způsobilé vyvolat podezření, byť z pokusu korupčního jednání, je inspektor povinen toto ihned nahlásit svému vedoucímu, který určí další postup. Po návratu na pracoviště je dále povinen o této skutečnosti učinit úřední záznam s popisem skutkového děje, času, místa, osob atd. a s uvedením jak se zachoval. Tento záznam předloží svému vedoucímu. Inspektor je oprávněn na místo kontroly přivolat hlídku Policie ČR, pokud se domnívá, že je její přítomnost nutná, zejména při přímé korupční nabídce či vyhrožování ze strany kontrolované osoby falešným oznámením o poskytnutí úplatku, a o těchto skutečnostech neprodleně informuje svého přímého nadřízeného, případně vedoucího inspektora nebo jeho zástupce.
- f) K ústnímu jednání může být přiván jako svědek inspektor, který prováděl kontrolu. Toto opatření se týká zejména složitějších případů, kdy je třeba vyjasnit okolnosti kontroly, které nejsou dostatečně popsány v protokolu, nebo v řízení vyvstal rozpor mezi kontrolním zjištěním a tvrzením účastníka řízení ve správním řízení.
- g) Vedoucí kontrolních útvarů realizují namátkové kontroly inspektorů při provádění kontroly u kontrolovaných subjektů, případně se neohlášeně zúčastní kontroly jako člen kontrolního týmu. V následujícím období je vhodné zvýšit četnost prováděných kontrol.
- h) Jako další opatření, které obecně přispívá k předcházení a potírání korupce a neetického jednání zaměstnanců orgánů inspekce práce, je možno vnímat také průběžné zveřejňování informací o připravovaných či již uskutečněných vzdělávacích akcích na intranetových stránkách, včetně zveřejnění výstupů v podobě powerpointových prezentací z konkrétních vzdělávacích akcí.
- i) Pro maximální eliminaci korupčního jednání o případném stanovení sankční pokuty a její výši nerozhodují jednotliví inspektoři na místě kontroly. Výše pokuty je výsledkem správního uvážení na základě provedeného správního řízení v rámci právního oddělení, s přihlédnutím k zásadě legitimního očekávání uvedené v ust. § 2 odst. 4 správního řádu a k naplnění kritérií pro stanovení sankce uvedených v ust. § 36 zákona o inspekci práce, případně v ust. § 141 zákona o zaměstnanosti.
- j) Také v oblasti zadávání veřejných zakázek je věnována velká pozornost snížení či maximálnímu zamezení korupčních rizik. Veřejné zakázky jsou realizovány v souladu se zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění zákonů č. 368/2016 Sb., č. 147/2017 Sb. a č. 183/2017 Sb., a příkazem Generálního inspektora č. 1/2017, viz článek 2. Transparentnost, bod c), d), e). Pracovníci SÚIP pro oblast zadávání veřejných zakázek provádějí metodické školení a poradenství kolegům z oblastních inspektorátů, včetně zpracování postupů a pokynů jak zadávat VZ. Jsou prezentovány vzorové zadávací dokumentace včetně příloh, součástí zadávací dokumentace jsou vždy zpracované a právním oddělením posouzené obchodní podmínky, tak aby vyhovovaly požadavkům SÚIP a co nejvíce minimalizovali případné rizika smluvního vztahu.
- k) V souvislosti s uzavíranými smlouvami a objednávkami jsou dodržovány zásady dle PGI č. 9/2017 Zásady při uveřejňování objednávek a smluv v registru smluv, které vstoupily v platnost v souvislosti s účinností zákona č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv).
- l) Problematice rizika korupčního jednání zaměstnanců je v rámci SÚIP i OIP věnována trvalá pozornost na poradách vedení i poradách jednotlivých oddělení.

5. Vyhodnocení protikorupčního programu

Protikorupční program je průběžně plněn. Z vyhodnocení programu vyplynula potřeba aktualizovat program, o zpracovanou protikorupční strategii Státního úřadu inspekce práce a doplnit informaci o nařízení vlády č. 145/2015 Sb., o opatřeních souvisejících s oznamováním podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu a rovněž upravit termíny pro zpracování a zveřejnění Zprávy o plnění protikorupčního programu, v souladu s usnesením vlády č. 1077.

Pro příští období je stanoven úkol realizovat jednotlivé body protikorupční strategie s cílem minimalizovat korupční rizika, naučit se efektivně a cíleně hodnotit závažnost, výskyt a dopady korupčních rizik a přijímat opatření k řízeným rizikům. Dalším cílem bude rovněž stanovit přesné postupy při podezření na korupci a postupy pro hodnocení protikorupční strategie. Důležitým prvkem protikorupční strategie bude jmenování etické komise SÚIP, taktéž budou učiněny kroky ke sjednocení a doplnění aktuálně platných etických kodexů o konkrétní příklady střetu zájmů, korupčního a nevhodného chování. V praxi bude vymáhána kárná odpovědnost za porušení etických zásad zaměstnanci Státního úřadu inspekce práce.

Mgr. Ing. Rudolf Hahn
generální inspektor SÚIP

Seznam použitých zkratk:

BOZP	bezpečnost a ochrana zdraví při práci
GI	generální inspektor
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
NLZ	nelegální zaměstnávání
NV	Nařízení vlády
OIP	Oblastní inspektorát práce
OP LZZ	Operační program lidské zdroje a zaměstnanost
PČR	Policie České republiky
PGI	příkaz generálního inspektora
PVP	pracovní vztahy a podmínky
SÚIP	Státní úřad inspekce práce